

A KÚRIA
Önkormányzati Tanácsának
h a t á r o z a t a

Az ügy száma: Köf.5.022/2025/4.
A tanács tagjai: Dr. Sugár Tamás a tanács elnöke,
Dr. Bögös Fruzsina előadó bíró,
Dr. Balogh Zsolt bíró,
Dr. Dobó Viola bíró,
Dr. Kiss Árpád Lajos bíró
Az indítványozó: Baranya Vármegyei Kormányhivatal
(Cím1.)
Az indítványozó képviselője: Dr. Nagy Amarilla
kamarai jogtanácsos
Az érintett önkormányzat: Kórós Község Önkormányzata
(Cím2.)
Az érintett önkormányzat képviselője: **Dr. Barabás Zoltán ügyvéd**
Cím5
Az ügy tárgya: önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálata

Rendelkező rész

A Kúria Önkormányzati Tanácsa

- megállapítja, hogy Kórós Község Önkormányzata Képviselő-testületének a vizek műtárgyai, átvezetők és kutak adója elnevezésű adóról szóló 7/2025. (III.7.) önkormányzati rendelete más jogszabályba ütközik, ezért azt 2025. április 7. napjára visszamenőleges hatállyal megsemmisíti;
- elrendeli határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét;
- elrendeli, hogy a határozat közzétételére – a Magyar Közlönyben való közzétételt követő 8 napon belül – az önkormányzati rendeletek kihirdetésével azonos módon kerüljön sor.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az indítvány alapjául szolgáló tényállás

[1] Kórós Község Önkormányzata Képviselő-testülete (a továbbiakban: önkormányzat) 2025. március 6. napján tartott ülésén fogadta el a Kórós Község Önkormányzata Képviselő-

testületének a vizek műtárgyai, átereszek és kutak adója elnevezésű adóról szóló 7/2025. (III.7.) önkormányzati rendeletét (továbbiakban: Ör.).

[2] A Baranya Vármegyei Kormányhivatal (a továbbiakban: indítványozó) törvényességi felügyeleti jogkörében eljárva vizsgálta az Ör. jogszerűségét és a feltárt hiányosságokra tekintettel 2025. június 13. napján BA/4/01140-1/2025. iktatószám alatt törvényességi felhívással élt az önkormányzat felé.

[3] Az önkormányzat képviselő-testülete 2025. június 30. napján tartott ülésén tárgyalta a törvényességi felhívást és a 27/2025. (VI.30.) számú határozatával a törvényességi felhívásban foglaltakat elutasította, az Ör.-t változatlan formában hatályában fenntartotta. A döntésről az önkormányzat jegyzője - a törvényességi felhívásban előírt határidőn túl - 2025. augusztus 14. napján tájékoztatta az indítványozót.

[4] Az indítványozó ezek alapján a törvényességi felhívás eredménytelenségét állapította meg.

Az indítvány és az érintett önkormányzat állásfoglalása

[5] A fenti előzmények után az indítványozó a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 136. § (2) bekezdésében biztosított jogkörével élve a 2025. augusztus 28. napján kelt indítványával kezdeményezte a Kúria Önkormányzati Tanácsánál az Ör. jogszabállyal való összhangjának vizsgálatát és annak megsemmisítését a kihirdetésére (helyesen: hatályba lépése napjára), azaz 2025. április 7. napjára visszamenőleges hatállyal.

[6] Az indítványozó álláspontja szerint az Ör. 3. § (2)-(6) bekezdései a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 2. § (1) bekezdésébe, az Ör. adómértéket szabályozó 4. § (2)-(3) bekezdései a differenciálatlan, aránytalan mértékű adóztatás miatt a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Helyi adó tv.) 7. § g) pontjába ütköznek. Továbbá az indítvány szerint az Ör. - a Jat. és a Helyi adó tv. hivatkozott rendelkezéseibe ütközésének közbevetésével - sérti az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdés rendelkezését, amely szerint az önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes és az Alaptörvény XXX. cikk szerinti teherbíró képességhez igazodó közteherviselés elvét is.

[7] Az Ör. adótárgya vonatkozásában az indítvány kiemelte, hogy a Kúria Önkormányzati Tanácsa a Köf.5.010/2024/6. ügyszámú határozatában már megállapította, hogy az önkormányzat korábbi, a települési adóról (vízi műtárgyak adójáról) szóló 14/2023. (IX.14.) önkormányzati rendelete más jogszabályba ütközött, ezért azt 2024. március 8. napjára visszamenőleges hatállyal megsemmisítette. Ehhez képest az Ör. ismételten bevezeti - bár az adótárgyak szűkebb körére nézve - a vízi műtárgyakat érintő települési adót. Az Ör. előzetes hatástanulmánya is lényegében azonos a korábban megsemmisített rendelet előzetes hatástanulmányában foglaltakkal, amely szerint az összes adótárgy felderítése még folyamatban van, több ismert műtárgy jelenleg megközelíthetetlen.

[8] Az indítvány szerint az Ör. 3. § (2)-(4) bekezdéseiben meghatározott adótárgyak közül az áteresz, zsilip és gát definíciói feltételes módon – pl. lehetséges lenne, képes lenne - és oly módon kerültek megfogalmazásra, hogy az adótárgyak körét kiterjesztően kell értelmezni olyan műtárgyakra is, amelyek jelenleg nem alkalmasak az adott műtárgyra jellemző funkciók betöltésére, de arra a jövőben még képesek lennének. Az Ör. azonban nem

határozza meg, hogy mely esetekben nem tekinthető működőképesnek az adott adótárgy. A feltételes módon megfogalmazott szabályozás lényegében az önkormányzati adóhatóság szubjektív megítélésére, mérlegelése bízva annak elhatárolását.

[9] Az indítványozó álláspontja szerint az Ör. 3. § (2)-(6) bekezdései több pontatlanságot is tartalmaznak, amikor az Ör. alkalmazása szempontjából határozzák meg, értelmezik a vízi műtárgyakat, az átereszeket és a kutakat. Az Ör. nem veszi át a központi jogszabályok által használt meghatározásokat, ehelyett saját fogalomrendszert alkot, amely egyes esetekben oly mértékben pontatlan, hogy önmagában ellehetetleníti a jogalkalmazást.

[10] Az Ör. 3. § (2) bekezdésével kapcsolatban az indítvány kiemeli, hogy az az átereszt rendkívül leegyszerűsítve mindössze „kisebb nyílású beton műtárgy vagy cső” fogalomként értelmezi, s nem egyértelmű, hogy a jogalkotó mit tekint „kisebb” nyílásnak.

[11] Ugyanígy az Ör. 3. § (5) bekezdésben meghatározott vízlépcső fogalma sem egyértelmű az indítványozó szerint, amely a víz alacsonyabb és magasabb szintje közé épített beton műtárgyként határozza meg azt. Álláspontja szerint e fogalom rendkívül általános, egyáltalán nem tesz különbséget műszaki tartalom vagy kiterjedés szerint.

[12] A kutak fogalmát definiáló Ör. 3. § (6) bekezdése kapcsán hivatkozott arra az indítványozó, hogy az Ör. 4. § (1) bekezdésében szabályozott adómérték meghatározása során az Ör. már vízkivételre alkalmas kutakról rendelkezik, azok vízhozamától függővé téve az adómértéket. Ugyanakkor a szabályozás alapján bizonytalan jogi helyzetet okoz annak eldöntése, hogy mi tekinthető vízkivételre alkalmas kútnak, tekintve, hogy a 2 m³/óra vízhozam alatti kutak esetén is fizetni kell, tehát az alsó határ akár a 0 m³ is lehet. Az Ör. 3. § (6) bekezdésének utolsó fordulata a kutak fogalma alól kiveszi a mezőgazdasági és termálvíz kitermelési célú kutakat, ugyanakkor nem határozza meg, nem utal arra, hogy mi minősül annak. Különösen a mezőgazdasági célú kút értelmezése okozhat gondot, mivel a megfogalmazás túl általános.

[13] Az indítvány kiemelte, hogy az adójogi szabályozás alapvető, lényegi eleme az adó tárgyának pontos meghatározása, amelynek hiánya az adóztatást kiszámíthatatlanná és önkényessé teheti, illetve a jogalkalmazást ellehetetlenítheti. A Jat. 2. § (1) bekezdése alapján a jogszabálynak a címzettek számára egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal kell rendelkeznie. A címzettek számára nem egyértelműen meghatározható tartalmú norma sérti a normavilágosság követelményét. A jogbiztonság követelményével összefüggésben utalt több alkotmánybírósági határozatra is [31/2012. (VI. 29.) AB határozat, 34/2014. (XI. 14.) AB határozat, 17/2019. (V. 30.) AB határozat, 3024/2019. (II. 4.) AB határozat]. Mindezek alapján az indítvány szerint az Ör. 3. § (2)-(6) bekezdéseinek rendelkezései nem normavilágosak, bizonytalaná teszik a jogalkalmazást, így azok a Jat 2. § (1) bekezdésébe ütköznek, megsértve az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdését is, amely szerint az önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes.

[14] Az indítványozó az adó alapjának és mértékének szabályozása vonatkozásában is több szabályozási problémára hivatkozott. Kiemelte, hogy az Ör.-ben szabályozott települési adó lényegét tekintve egy vagyoni típusú adó, ahogy azt a korábban megsemmisített rendelet kapcsán a Kúria Köf.5.010/2024/6. számú határozata is kifejtette.

[15] Az Alkotmánybíróság 20/2021. (V.27.) számú határozatára és a Kúria Köf.5.018/2015/3. számú határozatára hivatkozással kifejtette, hogy a vagyoni típusú adó esetében az adó alapja kizárólag a vagyonelemhez/vagyontömeghez, vagyis az adótárgy értékéhez kapcsolódhat. Az Ör. az adó alapját az adótárgyak darabszámához igazítva határozza meg, miközben továbbra sem differenciál kellőképpen az adótárgyak között, elvonatkoztatva az azok által képviselt értékektől. Az Ör. 4. § (1) bekezdése szerint a gát esetén az adó éves mértéke 1.000.000,- Ft/db/év, az egybeépített zsilip és átereszt esetén

950.000,- Ft/db/év, vízlépcső esetén 800.000,- Ft/db/év. Az önálló zsilip esetén az adómérték 100.000,- Ft/db/év és az önálló áteresztés esetén 100.000,- Ft/db/év. E differenciálás azonban csak látszólagos, nem biztosítja a kellő mértékű megkülönböztetést az egyes adótárgyak értékét tekintve, az Ör. ugyanis nem tesz különbséget az egyes adótárgyak műszaki kivitelezése, tartalma vagy kiterjedése szerint. A védirat kiemelte, hogy az azonos típusú adótárgyak tekintetében megállapított adómértékek is kiugróan aránytalanok egymáshoz képest.

[16] A Kúria Köf.5.081/2012/4. és Köf.5.001/2013. számú határozatára hivatkozással kiemelte az indítvány, hogy a telekadóhoz hasonlóan egy vagyoni típusú települési adó esetében az adó mértéke a vagyontömeg értékéhez - amely egyben az adóalany teherviselő képességét is jelenti - igazodó kell legyen. A Kúria a Köf.5.045/2013/6. számú határozatában a Helyi adó tv. 6. § c) pontjával összefüggésben egyértelművé tette, hogy az adóalany teherbíró képessége nem az adóalany gazdasági fizetőképességével és képességével áll összefüggésben. Az Ör. előzetes hatástanulmánya az önkormányzati rendelet társadalmi hatását tekintve utal arra, hogy az adóval olyan magánszemélyek terhei nőnek, akik a településtől jórészt messze élnek, magas társadalmi státuszuknak köszönhetően az adóteher számukra „arányos”, esetükben a társadalmi elvonás mértéke növekszik, az adómérték konfiskáló jellege fel sem merülhet. Az indítványozó szerint egyértelműen megállapítható, hogy az önkormányzati jogalkotó tévesen következtetve a teherviselő képességet összemossa az adóalany fizetőképességével. Egy adó nem azért nem konfiskáló, mert azt az adózó egyébként képes kifizetni, hanem mert az adótárgy értékét az adó nem emészti fel.

[17] Az indítványozó hangsúlyozta, hogy az Ör.-ben szereplő vízi műtárgyak egy része használaton kívüli eszköz, illetve felderítetlen. Ezt támasztja alá az Ör. 3. § (2)-(4) bekezdésében értelmezett adótárgyak köre is, amelyek szerint az adókötelezettség fennáll akkor is, ha ezek a műtárgyak egyébként nem működnek, nem képesek eredeti funkciójukat betölteni. Az Ör. szabályozása azonban nem differenciál, kizárólag egy - vélhető hasznosításhoz igazodó - értéket képvisel, amely jogsértő.

[18] Továbbá hivatkozott az indítványozó arra is, hogy az Ör. adóalanyai egy jól körülhatárolható, szűkebb tulajdonosi körbe tartoznak, mely ellentétes a Kúria Köf.5.081/2012/4. és Köf.5.015/2016/17. számú határozataiban lefektetett gyakorlattal.

[19] Az Ör. 4. § (3) bekezdése értelmében mentes az adó megfizetése alól, aki Kőrös Község Önkormányzatával az Önkormányzat javára az adótárgy elhelyezkedése szerinti ingatlan tulajdonjogára vagy használatára vonatkozó szerződést kötött, a szerződés aláírásának napjától. Az indítványozó szerint e mentességi szabály pontatlan, mivel az adótárgy önkormányzat javára történő tulajdon átruházása esetén az adóalany adókötelezettsége értelemszerűen megszűnik, ezért nem tekinthető mentességi szabálynak.

[20] Az indítvány hivatkozott továbbá arra is, hogy az Ör. figyelmen kívül hagyja a vagyoni típusú adó esetén is általánosan irányadó Helyi adó tv. 7. § g) pontjában megfogalmazott követelményt. Az Ör. - a megfelelő differenciálás hiánya miatt - az adótárgy tényleges forgalmi értékétől elvonatkoztatott módon, az ingatlan jövőbeni, feltételezhető hasznosításával elért értéket és a „jó anyagi helyzetben lévő” adóalany fizetési képességét kalkuláló módon határozta meg az adó mértékét. Az Ör.-ben szabályozott 4. § (2)-(3) bekezdés az Alaptörvény XXX. cikke szerinti teherbíró képességhez igazodó közteherviselés elvét közvetítő Helyi adó tv. 7. § g) pontjába ütközik.

[21] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 140. § (1) bekezdése alapján a 42. § (1) bekezdése értelmében hívta fel az érintett önkormányzatot az indítványra vonatkozó nyilatkozata előterjesztésére.

[22] Az önkormányzat védiratában az indítvány elutasítását kérte.

[23] Az adótárgy vonatkozásában mindenekelőtt hivatkozott a Kúria Önkormányzati Tanácsának korábbi Köf.5.010/2024/6. számú határozatára, mely álláspontja szerint megállapította, hogy az Ör. által is szabályozott adótárgy nem azonos az építményadó tárgyával, így azt nem mondta ki, hogy az Ör. által szabályozott adótárgy adóztatása jogszabályba ütköző lenne.

[24] A védirat hangsúlyozta, hogy az Ör. megfelel a Jat. rendelkezéseinek és a Kúria Köf.5.010/2024/6. számú határozatában foglaltaknak, azt ezek figyelembevételével és az azokban írtak betartásával hozta meg. Továbbá az Ör. a Helyi adó tv. 7. § g) pontját is figyelembe véve, az adóalanyok széles körét érintően az adóalanyok teherviselő képességének figyelembevételével, kellően differenciált szabályozást tartalmaz.

Az Önkormányzati Tanács döntésének indokai

[25] Az indítvány az alábbiak szerint megalapozott.

[26] A Kúria Önkormányzati Tanácsának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az Ör. 3. § (2)-(6) bekezdései és 4. § (2)-(3) bekezdései más jogszabályba ütköznek-e, azaz az Ör. szerinti adótárgyak meghatározása, valamint az Ör. szabályozási megoldása összeegyeztethető-e magasabb szintű jogszabályokkal.

[27] Az Ör. indítványozó által vitatott, fogalommeghatározást és az adó tárgyát tartalmazó 3. § (1)-(6) bekezdésének rendelkezései a következők:

„3. § (1) Adóköteles minden, Kórós Község Önkormányzata illetékességi területén lévő külterületi, a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Hatv.) 52. § 16. pontja szerint teleknek nem minősülő, telekadó hatálya alá nem tartozó ingatlanon megtalálható, e rendelet szerint meghatározott vizek műtárgyai (amelyek e rendelet vonatkozásában a zsilipek, vízlépcsők, gátak), átereszek és kutak.

(2) E rendelet vonatkozásában áteresz az a kisebb nyílású beton műtárgy vagy cső, amelyen keresztül lehetséges vagy lehetséges lenne a vizeknek a műtárgyon vagy csövön keresztül annak egyik oldaláról a másikkra történő átvezetése vagy levezetése, a víz szintjének szabályozása.

(3) E rendelet vonatkozásában a zsilip olyan elzáró, levezető vagy duzzasztó szerkezet, amely vízmedencének, állóvíznek, vízfolyásnak, tartóknak vízszintjét vagy vízkivételét a kívánt mértékben képes, vagy képes lenne szabályozni.

(4) E rendelet vonatkozásában gát az a földből, kőből vagy betonból létrehozott tárgy, amely képes, vagy képes lenne folyó vagy tó vizének lefolyásának vagy kiáradásának, túláradásának megakadályozására, illetve a víz tárolására vagy szintjének emelésére is.

(5) E rendelet vonatkozásában vízlépcső a víz alacsonyabb és magasabb szintje közé épített beton műtárgy.

(6) E rendelet vonatkozásában kút az a földbe ásott vagy fúrt, beomlás ellen védett falú, henger alakú gödör, amelyből az összegyűlt talajvíz felszínre hozható, ide nem értve a mezőgazdasági célú és a termálvíz kitermelési célú kutakat.”

[28] Az Ör. adómértéket és mentességet meghatározó, indítványozó által vitatott 4. § (2) és (3) bekezdései a következők:

„4. § (2) Az adó éves mértéke gátak esetén 1.000.000 forint/db/év, vízlépcső 800.000 forint/db/év, 2 m³/óra vízhozam feletti vízkivételre alkalmas kutaknál 150.000 forint/db/év, 2

m3/óra vízhozam alatti vízkivételre alkalmas kutaknál 80.000 forint/db/év, egybeépített zsilip és áteresztés esetén 950.000 forint/db/év, önálló zsilip esetén 100.000 forint/db/év, önálló áteresztés esetén 100.000 forint/db/év.

(3) Mentés az adó megfizetése alól, aki Kőrös Község Önkormányzatával az Önkormányzat javára az adótárgy elhelyezkedése szerinti ingatlan tulajdonjogára vagy használatára vonatkozó szerződést kötött, a szerződés aláírásának napjától.”

I.

[29] Az Önkormányzati Tanács mindenekelőtt a települési adóval kapcsolatos jogalkotási követelményeket vizsgálta.

[30] Az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdése kimondja, hogy „Az önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes.” A Jat. 2. § (1) bekezdése rögzíti, hogy „A jogszabálynak a címzettek számára egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal kell rendelkeznie.”

[31] A Kúria Önkormányzati Tanácsának a Köf.5.040/2014/4. számú határozata óta kialakult és azóta is követett gyakorlata szerint a Jat. 2. § (1) bekezdéséből következő követelményének érvényesítése során figyelembe veszi, hogy az indítványozó által megjelölt nem megfelelően értelmezhető normatartalom miként hat ki a normaalkalmazásra és okoz-e jogbizonytalanságot a jogértelmezés során. Tekintettel arra, hogy egy önkormányzati rendelet esetleges megsemmisítése az önkormányzati jogalkotói hatalomba való legerősebb beavatkozás, így a Kúria Önkormányzati Tanácsa saját gyakorlatára is irányadónak tekinti, hogy esetről esetre tudja eldönteni a normavilágosság követelménye – Jat. 2. § (1) bekezdésbe foglalt szabályának – sérelmét. A Kúria e döntésében rámutatott, hogy a valós jogalkalmazási problémát nélkülöző normavilágossággal kapcsolatos probléma főszabályként nem vezethet a legerősebb beavatkozásra, azaz az önkormányzati rendeleti rendelkezés megsemmisítésére.

[32] A normavilágosság követelményét a Kúria Önkormányzati Tanácsa legutóbb a Köf.5.036/2020/4., Köf.5.002/2023/5. és Köf.5.076/2024/5. számú határozataiban a következők szerint foglalta össze:

[33] „A Jat. idézett rendelkezése a jogállamiság meghatározó alkotóelemének tekintett jogbiztonság részeként megkövetelt normavilágosság elvét fejezi ki, és mint ilyen, az Alkotmánybíróság egyértelmű gyakorlatában is többször megerősítést nyert. A világos, érthető és mindenki számára értelmezhető normatartalommal kapcsolatban az Alkotmánybíróság számos határozatot hozott. Ezek szerint a jogbiztonság megköveteli, hogy a jogszabály szövege értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzon {először 11/1992. (III.5.) AB határozat, megerősítve: 34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [116]}.

[34] Az Alkotmánybíróságnak következőket a gyakorlata a tekintetben is, hogy a jogállamiságnak [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés] nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. „A jogbiztonság az állam – és elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, és egyértelműek legyenek. Működésüket tekintve kiszámíthatónak és előreláthatónak kell lenniük a norma címzettjei számára. A jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is”. {az Alaptörvény hatálybalépését követően először: 31/2012. (VI. 29.) AB határozat, Indokolás [25]; további megerősítése: 3024/2019. (II. 4.) AB határozat, Indokolás [41], 17/2019. (V. 30.) AB határozat, Indokolás [68]}

[35] Az Önkormányzati Tanács e fenti követelményeket szem előtt tartva hangsúlyozza, hogy a fizetési kötelezettséget megállapító helyi adórendeleteknek – így a települési adót bevezető rendeleteknek is – az adóalanyok számára világosnak és egyértelműnek kell lenniük.

Az adótárgyat meghatározó Ör. 3. § (2)-(6) bekezdései kapcsán Kúria Önkormányzati Tanácsa azt vizsgálta, hogy az adófizetők számára egyértelműen meghatározható-e, hogy fizetési kötelezettsége áll fent.

[36] Az Ör. 3. § (1) bekezdése szerint adótárgy a vizek műtárgyai (zsilipek, vízlépcsők, gátak), átereszek és kutak, melyek fogalmi meghatározását az Ör. 3. § (2)-(6) bekezdései adják meg.

[37] Az Ör. 3. § (2), (3) és (4) bekezdései szabályozzák az adótárgyak közül az áteresz, zsilip és a gát fogalmát. A fogalmakban megjelenik a „lehetséges vagy lehetséges lenne” illetve a „képes, vagy képes lenne” fordulat. E feltételes megfogalmazás miatt nem egyértelmű, hogy az adott műtárgyak esetében miben különbözik a lehetséges és a lehetséges lenne, illetve a képes és a képes lenne fogalomelem, mivel önmagában a lehetséges és a képes szavak is feltételezésen alapulnak. Az Ör. teljes szabályozási környezetéből sem állapítható meg, hogy mikor minősül adókötelesnek egy műtárgy. Az sem világos, hogy lehet-e az Ör. szerinti áteresz, zsilip és a gát esetében olyan szintű használatképtelenség (működésképtelenség), ami miatt az nem tartozik az adótárgy fogalma alá. Ráadásul az Ör. 5. § (1) bekezdése főszabály szerint bevallás alapján történő adókimutatást ír el, így az adóalanyok számára jogbizonytalanságot eredményez, hogy adóköteles adótárggyal rendelkeznek-e vagy sem.

[38] A Kúria Önkormányzati Tanácsa arra a következtetésre jutott, hogy a többszörösen feltételes módon megfogalmazott szabályozás lényegében az önkormányzati adóhatóság szubjektív megítélésére, mérlegelésre bízta annak meghatározását, hogy adótárgy-e az adott Ör. szerinti műtárgy, így a *címzettek számára nem bír egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal*.

[39] Az Önkormányzati Tanács az Ör. 3. § (6) bekezdése által szabályozott kút adótárgy vizsgálata körében hangsúlyozza, hogy nem tisztázott, - tekintve, hogy az Ör. saját fogalomkészletet vezet be és nem magasabb jogszabályból ismert fogalomkészletet használ - hogy mi minősül mezőgazdasági célú kútnak. Hasonlóan a fentebb kifejtettekhez, az adóalany számára bizonytalanságot eredményez, hogy milyen fokú mezőgazdasági használat vonja ki az adótárgyat az adókötelezettség alól. Az Ör. szabályozási megoldásából az a következtetés vonható le, hogy az önkormányzati adóhatóság szubjektív megítélésére bízta annak meghatározását.

[40] Az Ör. 3. § (5) bekezdése szerinti vízlépcső fogalmának sajátos meghatározása – az indítványozó álláspontjával egyet értve – nem világos. Az Ör. a vízlépcsőt a víz alacsonyabb és magasabb szintje közé épített beton műtárgyként határozza meg, ugyanakkor e fogalom rendkívül általános, egyáltalán nem tesz különbséget műszaki tartalom vagy kiterjedés szerint, ahogyan a víz alacsonyabb és magasabb szintjének meghatározása sem egyértelmű, a *címzettek számára nem bír egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal* az Ör. 3. § (5) bekezdése, ezzel sérül a Jat. 2. § (1) bekezdése szerinti normavilágosság elve.

[41] Mindezek alapján a Kúria Önkormányzati Tanácsa arra a következtetésre jutott, hogy az Ör. 3. § (2)-(6) bekezdése az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdésébe és a Jat. 2. § (1) bekezdésében megfogalmazott normavilágosság követelményébe ütközik.

II.

[42] Az Önkormányzati Tanács a Helyi adó tv. 7. § g) pontjával kapcsolatos indítványozói érvek kapcsán a következőkre mutat rá.

[43] A Helyi adó tv. 1/A. § (1) bekezdésének 2023. szeptember 1. napjától hatályos szövege szerint: „A települési önkormányzat az illetékességi területén rendelettel olyan települési adót, települési adókat vezethet be, amelyet vagy amelyeket törvény nem tilt. A települési önkormányzat települési adót – a termőföld, a termőföld tulajdonjoga, a

termőföldre ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog kivételével – bármely adótárgyra megállapíthat, feltéve, hogy arra nem terjed ki törvényben szabályozott közteher hatálya. A települési adónak nem lehet alanya állam, önkormányzat, szervezet, továbbá – e minőségére tekintettel – vállalkozó [52. § 26. pont].” A Helyi adó tv. 1/A. § (2) bekezdése p úgy rendelkezik, hogy: „Az e § alapján megállapított települési adóra kizárólag az 1. § (1) bekezdését, a 42/B. §-t és a 43. § (3) bekezdését kell alkalmazni.”

[44] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a Köf.5035/2015/4. számú határozatára hivatkozással kiemeli, a helyi szinten bevezethető lehetséges adók és az adótenyállás elemeinek kiszámítható szabályozásával párhuzamosan 2015. január 1-jétől a törvényalkotó felhatalmazta az önkormányzatokat közelebről meg nem határozott, törvény által nem tilalmazott adók bevezetésére, illetve bármely közteher nélküli adótárgy adóztatására. Továbbá hangsúlyozandó, hogy az alanyi kör (a jogalkotó által 2023. szeptember 1-jétől pontosított) generális korlátozása mellett a Helyi adó tv. nem határozta meg azokat a törvényi kereteket – a lehetséges adótárgyak körét, az adótenyállás egyéb elemeit (az adó alapja, mértéke stb.) –, amelyek között és amelyekre tekintettel az adókötelezettség kivethető.

[45] A már idézett Köf.5035/2015/4. számú határozat (melyet legutóbb a Köf.5.010/2024/6. számú) határozat is megerősített) alapján hangsúlyozandó, hogy a „nyílt listás” települési adóra a „zárt listás” helyi adóhoz képest eltérő szabályok vonatkoznak, melyek a Helyi adó tv. 1/A. §-ában meghatározott követelmények betartásában öltenek testet az önkormányzatok számára. Megállapítható tehát, hogy az önkormányzatok a települési adó meghatározása során mind az adó alanya, mint az adótárgy tekintetében széles körű mérlegeléssel rendelkeznek a fenti és a helyi jogalkotással kapcsolatos általános garanciális szabályok betartása mellett.

[46] Mindezek alapján hangsúlyozandó, hogy a Helyi adó tv. 1/A. §-a alapján annak 1. § (1) bekezdésén, a 42/B. §-án és 43. § (3) bekezdésén kívül a Helyi adó tv. további szabályai – így a 7. § g) pontja sem – a települési adókra nem alkalmazhatók. Erre tekintettel az Ör. 4. § (2)-(3) bekezdéseinek a Helyi adó tv. 7. § g) pontjával kapcsolatos magasabb jogszabályba ütközése vizsgálatának feltételei nem állnak fent, így a Kúria Önkormányzati Tanácsa azt nem vizsgálta. Ezért az adómérték – közvetlenül az Alaptörvény XXX. cikk szerinti teherbíró képességbe ütközésének – vizsgálatára a Kúria Önkormányzati Tanácsa nem rendelkezik hatáskörrel.

[47] Mindezek alapján a Kúria Önkormányzati Tanácsa arra a következtetésre jutott, hogy az Ör. 3. § (2)-(6) bekezdései az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdésébe és a Jat. 2. § (1) bekezdésében megfogalmazott normavilágosság követelményébe ütköznek. Mivel pedig az Ör. további rendelkezései önmagukban alkalmazhatatlanok, ezért az Önkormányzati Tanács indokoltan látta az Ör. egészének megsemmisítését a Kp. 146. § (1) bekezdése a) pontja alapján. A hatályvesztés időpontját a Kp. 146. § (4) bekezdése alkalmazásával a jogbiztonság érdekében, annak hatálybalépése napjára, 2025. április 7. napjával visszamenőleges hatállyal állapította meg. A visszaható hatályú megsemmisítést a Kp. 146. § (4) bekezdésébe foglalt, a rendelet hatálya alá tartozó jogalanyok alapvető jogainak védelme indokolja.

A döntés elvi tartalma

[48] *Sérti a normavilágosság követelményét az a helyi rendelet, amely a címzettek számára nem bír egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal.*

Záró rész

[49] Az Önkormányzati Tanács az indítványt a Kp. 141. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

[50] A Magyar Közlönyben történő közzététel a Kp. 146. § (2) bekezdésén, a helyben történő közzététel a Kp. 142. § (3) bekezdésén alapul.

[51] Jelen eljárásban a Kp. 141. § (4) bekezdése alapján az önkormányzati rendelet törvényellenességének vizsgálatára irányuló eljárásban a feleket teljes költségmentesség illeti meg és saját költségeiket maguk viselik.

[52] A határozat elleni jogorvoslatot a Kp. 116. § d) pontja és a 146. § (5) bekezdése zárják ki.

Budapest, 2025. november 11.

Dr. Sugár Tamás s.k.
a tanács elnöke

Dr. Bögös Fruzsina s.k.
előadó bíró

Dr. Balogh Zsolt s.k.
bíró

Dr. Dobó Viola s.k.
bíró

Dr. Kiss Árpád Lajos s.k.
bíró